

Inleiding

Dit verslag gaat over de governance van ons gemeentelijk Mastodon platform dat is bedoeld om de communicatie tussen burgers en de gemeente een stuk te verbeteren. Het doel van dit platform is om burgers laagdrempelig te betrekken bij gemeentelijke thema's, terwijl de gemeente transparanter en toegankelijker wordt. Governance speelt hierbij een cruciale rol, omdat duidelijke afspraken nodig zijn over hoe het platform wordt gebruikt en hoe besluitvorming plaatsvindt. In dit verslag werk ik mijn eerste gedachten uit over twee governanceprincipes die ik heb gekozen: 1.1 Regels voor platformgebruik en 1.6 Meepraten over regels.

Motivatie

Ik heb gekozen voor deze twee principes omdat zij samen de basis vormen voor een betrouwbaar en democratisch platform. Regels voor platformgebruik zijn noodzakelijk om een veilige, respectvolle en inclusieve online omgeving te creëren. Zeker wanneer een overheid betrokken is, moet worden voorkomen dat het platform ontspoot door bijvoorbeeld beledigingen, desinformatie of discriminatie. Tegelijkertijd vind ik het belangrijk dat burgers niet alleen regels opgelegd krijgen, maar ook invloed hebben op hoe deze regels tot stand komen. Daarom sluit principe 1.6 hier goed op aan. Door burgers mee te laten praten over de regels ontstaat meer draagvlak, vertrouwen en betrokkenheid bij het platform.

Eerste gedachten (handgeschreven notities)

1. Gemeente moet duidelijk zijn over wat wel en niet mag
2. Geen scheldpartijen, discriminatie of nepnieuws
3. Moderatie nodig, maar niet te streng
4. Burgers moeten zich gehoord voelen
5. Mogelijkheid voor burgers om regels aan te passen of aan te vullen
6. Transparantie over beslissingen en handhaving
7. Platform moet veilig én democratisch zijn

Verfijning

Bij verdere uitwerking van principe 1.1 blijkt dat duidelijke gebruiksregels essentieel zijn voor het functioneren van een gemeentelijk Mastodon platform. Deze regels kunnen worden vastgelegd in een gedragscode waarin staat dat respectvolle communicatie verplicht is, dat haatdragende of discriminerende uitingen niet worden toegestaan en dat berichten die bewust misleidend zijn kunnen worden verwijderd. Online publicaties over platformgovernance en contentmoderatie benadrukken dat duidelijke normen bijdragen aan vertrouwen en veiligheid op digitale platforms (European Commission, z.d.).

Daarnaast is transparantie over handhaving belangrijk. Gebruikers moeten weten wie modereert, op basis van welke criteria berichten worden verwijderd en welke sancties mogelijk zijn. Dit voorkomt het gevoel van willekeur en draagt bij aan de legitimiteit van de gemeente als platformbeheerder. Overheidsrichtlijnen over online participatie onderstrepen het belang van transparantie en verantwoording bij digitale burgercommunicatie (VNG, z.d.).

Principe 1.6, meepraten over regels zorgt voor een democratische aanvulling op deze governance. In plaats van dat de gemeente alle regels eenzijdig vaststelt, kunnen burgers voorstellen doen voor nieuwe regels of wijzigingen. Dit kan bijvoorbeeld via online consultaties, polls of discussiedraden op het Mastodon platform zelf. Digitale participatie wordt door verschillende overheidsinstanties gezien als een belangrijk middel om vertrouwen tussen overheid en burger te versterken (Rijksoverheid, z.d.).

Een praktisch voorbeeld is dat burgers feedback kunnen geven op bestaande gedragsregels of nieuwe thema's kunnen aandragen die extra moderatie vereisen. De gemeente behoudt hierbij de eindverantwoordelijkheid, maar laat zien dat burgerinput serieus wordt genomen. Dit past bij hedendaagse inzichten over co-creatie en interactieve beleidsvorming binnen de publieke sector.

Reflectie

Tijdens het uitwerken van deze principes heb ik geleerd dat governance meer is dan alleen regels opstellen. In eerste instantie dacht ik vooral vanuit controle en orde: regels zijn nodig om problemen te voorkomen. Door verdere verdieping ben ik gaan inzien dat participatie minstens zo belangrijk is. Zonder inspraak kunnen regels juist weerstand oproepen en het vertrouwen in de gemeente schaden. Mijn denken is daardoor verschoven van een puur regulerende rol van de gemeente naar een meer faciliterende en samenwerkende rol.

Conclusie

De principes regels voor platformgebruik en meepraten over regels kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het teamproject. Samen zorgen zij voor een balans tussen orde en democratie. Duidelijke regels creëren een veilige omgeving, terwijl inspraakmechanismen zorgen voor draagvlak en betrokkenheid van burgers. Door deze principes toe te passen kan het Mastodon platform uitgroeien tot een betrouwbaar communicatiemiddel dat de afstand tussen burgers en gemeente daadwerkelijk verkleint.

Referentielijst

European Commission. (z.d.). Digital Services Act: Content moderation and platform responsibility.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act>

VNG. (z.d.). – Participatie onder de Omgevingswet

<https://vng.nl/artikelen/handreiking-participatie-bij-initiatieven>

Rijksoverheid. (z.d.). Burgerparticipatie en inspraak bij beleid.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/democratie/burgerparticipatie>